

Bános Tibor

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy:

794.3

Hely:

Idő:

"1960"

Szerző:

Cím:

A moszkvai artisták

nagy sikere a városligeti cirkuszban

Képzavaradás,
1960. júl. 9.

n. 2. — 14900/51

A cirkusz kupolájában négy ember alakját zsugorítja össze a távolság: a nézők a Konyevcsoportnak — vagy ahogy cirkuszi argóban mondják, a „repülő embereknek” — szinte másodpernyi pontosságra kiszámított teljesítményét látják. S miközben a hatalmas aréna felett a négy kiváló artistaművész egymás után „oldja meg” a legkáprázatosabb feladatokat, a nézőtéren a meglepődés fel-feltörő moraja, meg a hangos tetszésnyilvánítást kifejező tapsok váltják egymást...

Négy esztendő után ismét szovjet artisták népesítik be a Fővárosi Nagycirkusz porondját. 1956 nyarán jártak nálunk első ízben a porond szovjet mesterei és már akkor, az első személyes találkozáskor meglepetést szereztek magasszínvonalú teljesítményeikkel. Érthető, hogy a szovjet artistaegyüttesek új, kitűnő erővel, fiatal tehetségekkel gazdagodva egymás után hódították meg a nagy nyugati metropolisok közönségét.

Mi a fő jellegzetessége művészetüknek? Az, hogy a szovjet artisták produkcióiban — ellentétben a régi cirkuszi hagyományokkal — nem a szemfényvesztő trükkök uralkodnak s nem érzüik a mutatvány keserves „izzadságát” sem, hanem az erő, a magabiztosságot, optimizmust sugárzó lendület vonzó látványosságra ragadja meg a nézőt. Nincsenek az együttesnek kiemelt, minden produkció fölé rendelt úgynevezett „világszámai”. Mindenki hasznos és fontos láncszeme ennek a kiegyensúlyozott, kemény munkával kiformált kollektívának. Műsoruk minden száma a közös munkának, a közös felelősségérzetnek és vállalásnak az eredménye. Az előadások közben így alakult ki aztán az a nagy-szerű légkör is, amelyet nem ront meg a szakmai irigység s amely mégis — vagy éppen ezért! — élményszerűvé varázsolja a cirkusszal való találkozásokat.

A moszkvai Nagycirkusz most hozzánk érkezett csoportjának teljesítményére is ezek a vonások a legjellemzőbbek. És még valami, ami kiegészíti mindezt: az egyes artisták kiváló felkészültsége. Nehéz lenne itt valamiféle sorrendet felállítani: Jevgenyija Lapina, aki elsőként lép a porondra és bámulatos gyakorlataival a mozgásművészet magasszínűségének sok-sok év óta „átvett” anyagát néhány perc leforgása alatt tömör, jól felépített produk-

Egy mozzanat Jevgenyija Lapina remek produkciójából.

cióban adja vissza, éppen olyan kiváló, mint *Bezano* mester teljesítménye, aki vagy fél tucatnyi himalajai medvével az idomítás szép példáit mutatja be.

Feltűnően sok fiatal művésszel találkozunk ebben az összeállításban. *Timofej Podhaeckij* a „kupola művésze”; *Valentin Vorobjev* zsonglőrszáma; *Irina Poldi* kitűnően idomított, mulatságos kis-kutyaszínháza mind-mind sikeres száma az előadásnak.

Sajátos népi játék elemekkel felépített produkció az *Oskal Ool* tubinszki csoporté. Látszólag a drótkötél mesterei. Egészen páratlan, ahogy a kifeszített kötélpályán táncolnak, tornagyakorlatokat mutatnak be. Mégis, produkciójuk kerekesebb, mint amit ebben a műfajban eddig mi ismertünk. A bemelegítőként előadott legyező és a végén bemutatott tányérgyakorlatok kitűnően bizonyítják, hogy milyen jól felkészült, sokoldalú artistaművészek. Az alapos művészi felkészültséget igazolják egyébként az előadás két mulattatójának, *Zonov* és *Csekoltan* bohócoknak a műsort egybefűző és a változások időtartamát hasznosan kitöltő csattanós villámtréfái is.

Valljuk meg, a mi cirkuszaink-

ban az évtizedek múlásával együtt bizony előregedtek a clownok is, akik pedig a műfaj arany szabályai szerint nemcsak színtöltői, hanem nélkülözhetetlen részesei kell hogy legyenek a cirkuszi előadásoknak. Ezúttal nem is arra gondolunk, hogy a mi porondjainkon nincsenek nagy egyéniségek (Karandás, Popov stb.), akiknek mókái, tréfái a legbravórosabb artistaszámokkal egyenrangúak lehetnének, hanem például arra, hogy nálunk az ásatag, a szó rossz értelme szerinti aszfalthumorral megspékelt bohóctréfák úgyszólván elvették a „kenyeret” az igazi clownötlek elől. *Zonov* és *Csekoltan* most felvillantotta előttünk a cirkusz örök kísérőinek, a népszerű bohócdüeteknek igazi helyét, szerepét és jelentőségét a cirkusz műsorában.

A *Gazarjan-csoport*; a gumiasztalon bemutatkozó négy *Homenko*; *Mihail Jegorov*, aki kézen állva végez kitűnő mutatványt; *Kuznyecovék*; a tempóakrobaták és a *Jelkini gladiátorcsoport* produkciója egészíti ki a moszkvai Nagycirkusz gazdag, változatos — és nagyszerű budapesti vendégjátékának műsorát.

Bános Tibor